

**Miljø- og
Fødevarerministeriet**
Miljøstyrelsen

Arter og Naturbeskyttelse
Ref. MACHR
Den 17. januar 2020

Høringsnotat forvaltningsplan for mink, mårhund og vaskebjørn

Forvaltningsplan for mink, mårhund og vaskebjørn har været i høring i perioden 10. september til 22. oktober 2019. Der er modtaget i alt otte høringssvar:

- a. Danmarks Jægerforbund (DJ)
- b. Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Dyrenes Beskyttelse og Friluftsrådet (DOF, DN, DB og FR)
- c. Foreningen af Danske Herregårdsjægere (DH)
- d. Dansk Land- og Strandjagt (DLS)
- e. Landbrug & Fødevarer (LF)
- f. Michael Møllgaard (MM)
- g. Niels Erik Jørgensen, Bo Nielsen (NEJ og BN)
- h. Simone Kristensen (SK)

I det følgende gennemgås de indkomne høringssvar. Bemærkninger er angivet med forkortelse for høringsspart og Miljøstyrelsens (MST) bemærkninger er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gennemgået i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om de enkelte høringssvar henvises til høringssportalen (www.hoeringsportalen.dk).

Generelle bemærkninger:

DJ noterer, at det er afgørende, at der foreligger en forvaltningsplan, som giver klare mål og rammer, der sikrer tilstrækkelige ressourcer og nødvendige virkemidler. Forvaltningsplanen bør være adaptiv og bygge på nyeste viden. En på forhånd fastlagt økonomisk ramme for den samlede indsats kan forringe mulighed for opfyldelse af forvaltningsplanens målsætninger. DOF, DN, DB og FR angiver tilsvarende, at det skal sikres, at ressourcerne modsvarer målsætningerne. DOF, DN, DB og FR er positive i forhold til, at der med planen kommer en styrket bekæmpelse under klare og bindende målsætninger, der forpligter myndighederne, men skal ledsages af tilstrækkelige og relevante virkemidler i respekt for dyreværns-mæssige hensyn. DOF, DN, DB og FR vurderer dog, at en indsats, som alene bygger på at engagere frivillige, er utilstrækkelig i forhold til at reducere udbredelsen nationalt og regionalt og at reducere den samlede bestand af mink og mårhund væsentligt.

MST har noteret sig de overordnede kommentarer om behov for ressourcer for at kunne gennemføre planen. MST er enig i, at forvaltningen skal være dynamisk, så indsatsen løbende tilpasses til nyeste viden, hvilket også er forudsætningen i planen. Nye reguleringsværktøjer vil kun blive taget i anvendelse, såfremt det, ud over at styrke bekæmpelsen af mink, mårhund og vaskebjørn, også sikrer at dyreværns-mæssige hensyn tilgodeses i forhold til de arter, der skal reguleres og

*risikoen for skader på og forstyrrelser af andre arter minimeres.
Kommentarerne giver ikke anledning til ændringer i planen.*

Bemærkninger om konkrete emner:

1. Estimering af bestandsstørrelse

DJ: Det er ikke tydeligt i forvaltningsplanen, hvilken bestand (af f.eks. mårhund på 30.000) der tænkes på i udkastet. En sommerbestand på 30.000 individer forventes nået allerede i 2020, mens en ynglebestand på det niveau er vanskeligere at forudsige. Konsekvenserne af en bestandsstørrelse bør fremgå meget tydeligt.

DOF, DN, DB og FR: Der er behov for bedre overvågning end vildtudbyttestatistikken, der i dag reelt er den eneste måde, bestanden af mink overvåges på. Det kunne fx dreje sig om systematiske optællinger og indberetninger af trafikdræbte dyr.

LF: Der sættes ikke nogen steder i planen mål for, hvor stor en reduktion af bestanden, der vurderes at skulle til for at opnå de ønskede mål. Det er således vanskeligt at bedømme, om de midler, der afsættes til at realisere planen, er dækkende for den ønskede indsats, idet bekæmpelse af individer er en helt central del af planen.

MST deler synspunkterne omkring vigtigheden af at estimere bestandene af invasive rovdyr. Det er et mål i forvaltningsplanen, at der udvikles metoder til bestemmelse af bestandstætheden og til at vurdere betydningen af bestandens størrelse i områder med sammenlignelige habitater. Der findes i dag ikke præcise estimater af bestandsstørrelser, men vildtudbyttet udgør et brugbart datagrundlag til at vurdere bestandsudviklingen på landsplan for mårhund og i nogen grad for mink. Derfor er der også i forvaltningsplanen beskrevet initiativer til at overvåge effekten af bekæmpelsen af invasive rovdyr gennem registreringer af ynglefugle i sammenhæng med bestandstætheden og således sikre, at vi kan måle en effekt af indsatsen.

Kommentarerne giver ikke anledning til ændringer i forvaltningsplanen.

2. Professionalisering af mårhundebekæmpelsen

DOF, DN, DB og FR: Miljøstyrelsen bør anmode DCE om at vurdere, om det er muligt at udrydde mårhund i Danmark, og hvilke resurser det i givet fald vil kræve. Og i givet fald at udarbejde en "bekæmpelsesplan" for mårhund, som skal have til formål at anviser et forløb med konkrete indsatser, der kan udrydde mårhund fra Danmark.

DOF, DN, DB og FR: Professionalisering af indsatsen vil samtidig nødvendiggøre, at der afsættes flere økonomiske resurser til bekæmpelsen.

DH: Bestanden af mårhund i Jylland er IKKE umulig at kontrollere – MEN det kræver professionelle folk!

DH: Der bør være en selvstændig enhed under Miljøstyrelsen bestående af professionelle reguleringsjægere. Vores vurdering er at 4-5 fuldtidsansatte personer fordelt over landet vil kunne have ansvar og overblik over problemer med både invasive og hjemmehørende arter og samtidig stå for rekruttering og uddannelse af et netværk/korps bestående af 150-300 autoriserede, frivillige reguleringsjægere, der får mulighed for at anvende metoder som almindelige jægere IKKE bør få adgang til. De professionelle ansatte vil blive kolleger med vildtkonsulenterne og kunne trække på den erfaring, der allerede ligger her.

DCE (2016) og DTU Veterinærinstituttet (2017) har foretaget vurdering af bekæmpelsesindsatsen. Begge rapporter konkluderer, at med den nuværende indsats, kan der kun imødeses en forsinkelse af bestandsstigningen. DCE (2016) har vurderet, at det vil være uforholdsmæssigt dyrt at gennemføre en total udryddelse af mårhund i Jylland. Erfaringer fra lokale mårhundegrupper, der har haft succes med at udrydde mårhunden fra deres jagtområde, har vist, at der

er store omkostninger i såvel tidsforbrug som til transport og udstyr, men også at det kræver opbakning i lokalområdet. MST vurderer ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for en ny undersøgelse af muligheden for en total udryddelse af mårhund og tilhørende økonomiske konsekvenser.

MST har hidtil løst opgaver med hurtig bekæmpelse af ikke-vidt udbredte invasive arter gennem en kontrakt med Naturstyrelsen. Specifik ansættelse af jægere med fokus udelukkende på mårhundebekæmpelsen, som det er set ved fx rottebekæmpelsen, vil indgå i Miljøstyrelsens overvejelser om den fremadrettede prioritering af indsatsen inden for den givne økonomiske ramme, men vurderes ikke pt. muligt at imødekomme. Der blev på Finansloven 2019 afsat 11,0 mio. kr. årligt til forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af alle invasive arter i Danmark. Budgettet dækker blandt andet administration herunder informationsaktiviteter, praktisk bekæmpelse, uddannelse, projektledelse, udstyr til jægere, logistik og incitamenter til at deltage i bekæmpelsen. Kommentarerne giver ikke anledning til ændringer i planen.

3. Bait og fælder

DJ: Bait er centralt for indsatsen, men adgangen til det er i praksis en hæmsko for mange både logistisk og økonomisk.

DOF, DN, DB og FR: Det er meget vigtigt at undgå fældetyper og lokkemidler, der kan medvirke til fangst af rovfugle og andre fredede arter.

DOF, DN, DB og FR: Redskaber og metoder bør undersøges nærmere og gerne med inddragelse af erfaringerne fra Tyskland, og med inddragelse af de dyreetiske hensyn, som påpeges i Dyreetisk Råds Udtalelse om jagt for så vidt angår anbefalingerne om bekæmpelse af invasive arter. Det er afgørende, at risikoen for fangst af rovfugle ikke forøges med ændrede fældetyper.

NEJ og BN: At fange mink på lovlig bait har vist sig stort set umuligt.

NEJ og BN: Mht. til ost har det vist sig yderst besværligt at fremskaffe dette. Der er brug for, at der findes en løsning, der kan fungere overalt i det daglige.

NEJ og BN: Ny viden er som udgangspunkt godt at søge, men der er i planen tydeligvis ikke ubegrænsede økonomiske midler. Der er allerede opbygget en stor viden om fælder og effektiviteten af disse, blandt de der bruger dem i dag.

SK: Sæt penge af til et langt sejt træk til holdningsbearbejdning og oplysningsvirksomhed for offentligheden, så der kan skabes forståelse for og accept af nødvendigheden af en intensiv og vedvarende bekæmpelse af mink, mårhund og vaskebjørn. Hvad hjælper det med jægere, skydestiger/-tårne, baitpladser og fælder, hvis dele af befolkningen saboterer skydestiger/-tårne, baitpladser og/eller fælder og lægger jægere for had som lystmordere, der ikke vil naturens mangfoldighed og biodiversitet det godt?

MST er enig i, at det er vigtigt, at der findes gode typer af bait for at sikre, at fælder kan fungere effektivt. Der skal imidlertid tages hensyn til andre regelsæt, herunder regler om risiko for spredning af husdyrsygdomme. Der er løbende dialog med Fødevarestyrelsen om såvel nødvendigheden af brug af bait, som arbejdet med at identificere mulige typer af bait. Således blev der i sommeren 2019 åbnet op for brug af ost, trafikdræbt vildt og aquakulturfoder efter bemyndigelse. Der er således i dag næsten 600 baitpladser med denne tilladelse.

MST har igangsat en afprøvning med aquakulturfoder hos en række frivillige reguleringsjægere og NST, hvor der i en større skala laves forsøg med anvendelse af denne type bait i foderautomater. Resultaterne af dette forventes i første kvartal 2020.

MST har etableret kontakt til flere mejerier om udlevering af ost, der opfylder betingelserne fra Fødevarestyrelsen for at kunne anvendes til bait. Ost kan således afhentes direkte af mårhundejægerne fra visse mejerier allerede i dag.

MST er enig i, at der allerede findes fældetyper, der er anvendelig til fangst af mårhunde. Evalueringen af udstyrspuljen for 2018 viste imidlertid, at arbejdet med fælde kræver oplæring og erfaringsudveksling mellem reguleringsjægerne, da mårhunden er meget forsigtig og risikoavers.

Der har ikke tidligere været gennemført en systematisk undersøgelse af fældeerne mhp effektivitet, skade på fældefangede dyr og risiko for bifangst. Dette blev gennemført i forbindelse med implementering af forvaltningsplan for mink i 2012. Der er indsat et mål i forvaltningsplanen om at gennemføre en afprøvning af forskellige fældetyper, der anvendes til fangst af mårhund mhp vurdering af skader og bifangst, således at effekten på de hjemmehørende arter og dyreetiske aspekter kan inddrages i vurderingerne.

MST er enig i, at det er vigtigt at sikre, at oplysning og information ikke udelukkende målrettes reguleringsjægere, men også til borgere generelt mhp at give en forståelse for nødvendigheden af de implementerede tiltag. Derfor er information også højt prioriteret i forvaltningen.

Det giver ikke anledning til ændringer i planen, men indgår i det videre arbejde, som er skitseret i forvaltningsplanen.

4. Brug af hund

DJ: Muligheden for og effekten af at anvende hunde i indsatsen skal gælde de gravsøgende såvel som stillende hunde.

MST er åben for at afprøve mulighederne for at anvende specialiserede hunde til mårhundejagt. Det er allerede nævnt i forvaltningsplanen som et af de initiativer, der skal undersøges og vil derfor ikke give anledning til ændringer i planen.

5. Bekæmpelse på statslige arealer

DJ: Ud over statens, kommunernes og forsvarrets arealer, bør der være forpligtigelser til bekæmpelse af invasive rovpattedyr på offentlige arealer generelt.

MST har taget initiativ til, at alle offentlige lodsejere orienteres om kravene i forordningen om invasive arter. Offentlige lodsejere er allerede i dag omfattet af regelsættet i forordningen og deres forpligtigelser fremgår af denne. MST skønner ikke, der er behov for at ændre i forvaltningsplanen.

6: Organisering

DJ: Der bør nedsættes en følgegruppe, der består af politiske personer fra DJ, fagpersoner fra DJ samt personer, der aktivt deltager i bekæmpelsen af invasive rovpattedyr.

NEJ og BN: Det afgørende for succes for denne plan vil være, at samarbejdet mellem naboer og/eller lodsejere fungerer i det daglige

MST er enig i behovet for at følge op på initiativerne i forvaltningsplanen, samt at der sikres samarbejde på tværs af interessegrupper.

MST vurderer, at behovet for organisationspolitisk deltagelse er dækket af Vildtforvaltningsrådet.

I forvaltningsplanen er det angivet, at der skal nedsættes en følgegruppe for at følge effekten af indsatserne i forvaltningsplanen. Følgegruppen skal udgøres af faglige repræsentanter fra Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Landbrug & Fødevarer, Dyrenes Beskyttelse, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Ved evaluering af tilskudspuljen i 2018 om tilskud til kameraer og fælder, har samarbejde mellem flere jægere vist at være den mest effektive måde at sikre bekæmpelsen i lokalområderne. Tiltagene i forvaltningsplanen lægger op til, at denne strategi understøttes og fortsættes, hvorfor det ikke giver anledning til ændringer i planen.

7: Selvstændig lovgivning for invasive arter

DJ: De tre invasive rovdyrarter mink, mårhund og vaskebjørn bør tages ud af vildtskadebekendtgørelsen og placeres i en særlig selvstændig bekendtgørelse om bekæmpelse af invasive arter (måske sammen med invasive fuglearter som amerikansk skarveand og nilgås m.v.). Derved kan der sættes særlig fokus på de forpligtelser, som Danmark har i forhold til de invasive arter og en målrettet indsats, ligesom det åbner mulighed for forsøg med nye bekæmpelsesmetoder, fældetyper m.v.

DOF, DN, DB og FR: Det foreslås, at der under jagt- og vildtforvaltningsloven laves en ny "bekendtgørelse om bekæmpelse af invasive arter af pattedyr og fugle". Heri kan fastsættes bestemmelser om fangstmetoder m.m.

Der foretages løbende en vurdering af mulighederne for at øge overskueligheden af regelsættet. MST vil sammen med Miljø- og Fødevarerministeriets departement vurdere, om det er muligt og hensigtsmæssigt at samle reglerne på området. Der arbejdes videre med forslaget, men det vil ikke betyde ændringer i forvaltningsplanen.

8: Frivillighed

DOF, DN, DB og FR: Vores konklusion er, at om end vi har den dybeste respekt for den enkelte frivilliges indsats, så er det ikke muligt at basere en ambitiøs, forpligtende og målrettet bekæmpelse alene på frivillige.

Klare og bindende mål bør ledsages af resurser som modsvarer indsatsbehovet.

Det har ikke hidtil været muligt at nå forvaltningsmæssige mål alene via frivilliges medvirken i bekæmpelsen

LF: Lodsejere er også målgruppe for Miljøstyrelsens indsats med at indføre incitamentet til at indberette observationer og deltage i bekæmpelsesindsatsen.

Vigtigt at planen omfatter en indsats overfor og involvering af lodsejere, da det i høj grad er dem, der færdes i naturen og har mulighed for fx at indberette iagttagelser af dyr. Der mangler endvidere en konkret beskrivelse af, hvordan man vil sikre en bedre inddragelse af frivillige, borgere og lodsejere.

NEJ og BN: I et specifikt område var der efter en koordineret indsats indtil 2015 ikke ynglende mårhund. Efter 2 ½ års ukoordineret indsats blev samarbejdet igen optaget, og efter regulering af 170 mårhunde, er ynglebestanden tilsyneladende igen under kontrol. Der reguleres løbende mange indvandrende dyr fra omkringliggende områder hvor indsatsen er særdeles mangelfuld eller ikke eksisterende.

NEJ og BN: Specielt ved få individer kan frivillige, som f.eks. DOF, bidrage effektivt med registrering, da det er en ydelse de allerede udfører. Endvidere er det vigtigt at holde sig for øje at succesgrad ikke opgøres i antal nedlagte dyr, men i hvor få der er tilbage, og dermed lav prædation.

MST deler bekymringen for at kunne fastholde frivillige i arbejdet med at opspore få individer, hvis bekæmpelsen har været en succes. MST bidrager med indkøb af udstyr til overvågning af områderne, men det er også vigtigt, at andre naturbrugere indgår i overvågningsarbejdet.

MST opfordrer fortsat alle lodsejere og naturorganisationer til at deltage i forbindelse med overvågning og bekæmpelse af mink, mårhund og vaskebjørn.

Fastholdelse af frivillige skal sikres gennem medinddragelse, information og kommunikation. Der vil blive afholdt ERFA-møder på lokalt niveau.

Fastholdelsen af frivillige ved få individer af de invasive arter stiller store krav til kommunikation for at fastholde engagementet.

MST vurderer fortsat, at frivillige er i stand til at løfte opgaven med bekæmpelse af invasive rovdyr. Dette bekræftes af overstående eksempel indsendt af høringspart NEJ og MB. Kommentarerne giver ikke anledning til ændringer i planen.

9: Skydepræmier

DLS: Hvis myndighederne vælger at udbetale skydepenge, bør der i de 98 kommuner oprettes en modtagested på genbrugspladsen, hvorefter der kvitteres for modtagelsen, og udbetaling kan efterfølgende ske hos kommunen, mod aflevering af genbrugspladsens kvittering.

LF: Indfør skydepræmier f. eks. pr. hale af mink/mårhund/vaskebjørn for at motivere jægere til at komme ud at regulere vildt - eventuelt også præmier til dem, der regulerer flest mink/mårhunde/vaskebjørne.

Skydepræmier har været anvendt ved såvel danske som udenlandske bekæmpelser. Erfaringerne herfra viser ikke de ønskede resultater, og har ikke medført udryddelse af den uønskede art. MST vurderer herudover, at udbetaling af skydepenge vil medføre et tungt administrativt system med tilhørende udgifter, og der er en betydelig risiko for snyd, hvor dokumentation af retmæssig udbetaling vil være vanskelig. Eksempler på snyd kunne være import, runddeling af dyr til skydepræmieberettigede, kassetænkning i overlevende kuld etc. samt manglende motivation til regulering på andre årstider end den, der kaster flest skydepenge af sig. Der er i forvaltningsplanen lagt op til andre incitamentter for at fastholde jægerens engagement i bekæmpelse af invasive rovdyr.

10. Mink

DJ: Der ønskes en tilgang af indsatsområder. Det bør fremgå, at 30% af de mink, der fanges i Danmark, er undslupne individer fra minkfarme.

DOF, DN, DB og FR: Fuglebeskyttelsesområder med vandfugle og/eller jordrugende fugle på udpegningsgrundlaget skal omfattes af en reel bekæmpelse af mink, der tager sigte på fortløbende at holde mink fra at etablere sig i disse fuglebeskyttelsesområder.

LF: Det markante fald i antallet af undslupne dyr er resultatet af minkindustriens målrettede indsats gennem de seneste år.

De nuværende regler ved korrekt overholdelse sikrer, at ingen mink slipper ud.

Indsatsområder udpeges efter behov, men kræver samtidig, at det er muligt at sikre frivillige til at varetage arbejdet i området. Det er vigtigt at fokusere på de områder, hvor der kan sikres en aktiv og effektiv bekæmpelse. Gennem informationsindsatsen udvides antallet af områder løbende, og MST opfordrer alle med interesse i bekæmpelsen til at meddele sin interesse, herunder også andre naturbrugere, der færdes i områderne.

MST kan bekræfte, at ved den seneste undersøgelse af mink fanget i naturen udført i 2018 udgjorde andelen af farmmink 30%. MST har inkluderet resultatet fra den undersøgelse, der blev gennemført på mink nedlagt i 2018.

11. Mårhund

DJ: En effektiv overvågning for mårhund over store arealer med meget få dyr er en lidet motiverende opgave for frivillige, og set i lyset af opgavens fortløbende

karakter synes der at være behov for et administreret "finmasket" system, som tager udgangspunkt i andre/nye muligheder for motivation og inddragelse af lodsejere – evt. af mere forpligtende karakter. Derfor er det afgørende, at der i særdeleshed på Fyn sker en massiv understøtning af arbejdet med bekæmpelsen.

MST er enig i betragtningerne og søger bl.a. i samarbejde med DJ løbende at engagere jægerne til at deltage aktivt i overvågningen og bekæmpelsen på Fyn og oplandet til Fyn. Initiativer er allerede inkluderet i planen.

12. Biologisk bekæmpelse

MM: I udkastet til forvaltningsplan synes der ikke at være gjort tanker om at benytte de invasive dyrs naturlige fjender til at bekæmpe dem.

MST har noteret forslaget om brug af biologisk bekæmpelse af arter. Der er ikke umiddelbart planer om at tage sådanne metoder i brug, da erfaringer fra bl.a. Australien har dokumenteret store negative konsekvenser for hjemmehørende arter og økosystemet.

13. Andre bemærkninger

DOF, DN, DB og FR: Nationale mål for bekæmpelsesindsatsen bør fokuseres på at undgå spredning af mårhund til Fyn og øvrige øer. Den regionale indsats for mink og mårhund bør koncentreres i indsatsområder (primært fuglebeskyttelsesområder) og derefter udvides til mellemområder proportionalt med de afsatte ressourcer.

MST er enig i denne prioritering af indsatsen, hvilket også fremgår af planen.

DJ: Foreslår at stille et opdateret fagligt reguleringskorps til rådighed for kommunerne, således at støtte til indsatsen i sårbare naturområder og på kommunernes egne arealer kan træffes ud fra et oplyst motiverende grundlag.

MST er enig i behovet for at støtte op om kommunernes tiltag ved bekæmpelse af invasive rovdyr. Kommunerne kan således allerede i dag kontakte MST og NST for information, råd og vejledning om bekæmpelse af invasive rovdyr. Herudover har MST indgået en kontrakt med DJ, der sikrer information og praktisk vejledning til frivillige, der indgår i bekæmpelsen. Kommunerne kan derfor med fordel, via de kommunale jægerråd, skabe kontakt til frivillige i netop deres kommune. MST ved, at dette samarbejde allerede er etableret med succes i en række jyske kommuner. Kommentaren giver derfor ikke behov for ændringer i forvaltningsplanen.

DLS: Forvaltningsplanen begrænser mulighederne for bekæmpelse ved at nævne specifikke organisationer, som myndighederne ønsker at samarbejde med. I Danmark er der ikke organisationstvang. Derfor bør møder/oplysning komme fra landets 98 kommuners naturafdelinger, fordi alle er "medlem" af en kommune.

MST har i dag en kontrakt, hvor DJ fungerer som rådgiver. Det fremgår af kontrakten, at det er alle jægere, der skal tilgodeses med information og rådgivning. Arbejdet med bekæmpelse af mårhunde er alle naturbrugeres ansvar, og MST er enig i, at det ikke er betinget af et medlemskab af en specifik forening.

SK: Indfør obligatorisk undervisning til jagttegnaspiranter i opstilling/røgtning af fælder/etablering af baitpladser.

MST er enig i, at de invasive arter skal være en naturlig del af uddannelsen af jægere. De invasive arter indgår da også allerede i dag i pensum, men MST vil

vurdere mulighederne for at styrke indholdet i jagttegnsundervisning. Kommentarerne giver ikke anledning til ændringer i planen.

SK: Lovliggør til reguleringsbrug relevant optik til jagt om natten (riffelkikkerter).

MST er enig i, at det er vigtigt løbende at vurdere mulighederne for at effektivisere jagten på invasive arter. I forvaltningsplanen er der derfor tilføjet, at der fortsat arbejdes på at effektivisere bekæmpelse af mårhund og vaskebjørn, herunder at åbne for muligheden for at anvende lysforstærkende natsigtemidler på jagtvåben.

SK: Internationalt samarbejde med f.eks. svenske/finske/tyske jægerforbund om deres reguleringserfaringer: Hvad virker? Hvad virker ikke? Hvordan kan vi støtte/lære af hinanden?

MST har etableret kontakt og er i dialog med en række nabolande mhp erfaringsudveksling. Kommentarerne giver ikke anledning til ændringer i planen.